



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **B. K.**, zastoupeného JUDr. Ivo Adámkem, advokátem se sídlem Ostrčilova 13, Ostrava 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 9. 2005, č. j. 59 Az 207/2004 - 17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Ivo Adámka **se určuje** částkou 2558 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále označován jako „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2004, č. j. OAM-3184/VL-10-11-2004. Tímto rozhodnutím správního orgánu byla žádost stěžovatele o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí a v důsledku toho i nesprávně posoudil žádost o azyl. Dále uvedl, že důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné a nemohl tedy správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí

potřeboval zodpovědět. Stěžovatel také namítá, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není v něm logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro něj. Stěžovatel také tvrdí, že jeho problémy na Ukrajině jsou sice soukromého charakteru, ale znemožňují mu doma život. Stěžovatelovy poměry, podle jeho názoru, přesně popisuje čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě; dále upozornil na čl. 43 téhož dokumentu.

Stěžovatel na výzvu krajského soudu svoji kasační stížnost prostřednictvím právního zástupce doplnil tak, že napadá výše uvedené rozhodnutí krajského soudu z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Má za to, že v jeho případě nebyl objektivně zjištěn skutkový stav a došlo tak k porušení principu legality a k ohrožení principu spravedlivého procesu. V podrobnostech odkázal na svá vyjádření před správním orgánem a soudem. Stěžovatel dále uvedl, že mu měl být udělen azyl.

Z těchto důvodů navrhuje výše uvedené rozhodnutí krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Současně v rámci kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále pro řízení o kasační stížnosti odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný dále uvádí, že neshledal žádnou souvislost mezi stěžovatelem citovanou „Příručkou k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků“ a jím uváděnými důvody pro udělení azylu. Z těchto důvodů pak žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu podal stěžovatel dne 31. 10. 2004 a pohovor k této žádosti s ním byl proveden dne 4. 11. 2004. Stěžovatel ve své žádosti uvedl, že v létě 2003 byl s bratrancem na diskotéce, kde byli napadeni čtyřmi mladíky. Došlo k potyčce, při níž byl jeden člověk zraněn. Stěžovatel do konfliktu nezasáhl, ale jeho bratranec ano. Následně přijeli policisté, kteří zatkli pouze stěžovatele a jeho bratrance. Odvezli je na stanici a tam dva dny vyslýchali. Stěžovatel byl poté propuštěn. Jeho bratranec byl však obviněn. Dále proběhl soud, kde stěžovatel svědčil. V srpnu 2003 ho útočníci kontaktovali a požadovali, aby u soudu svědčil proti svému bratranci. Když to odmítl, vyhrožovali mu. Nahlásil to na policii, ale ta mu nepomohla. Násilníci ve výhrůžkách pokračovali. Stěžovatel nevěděl, co má dělat, a dostal strach. Když byl předvolán k dalšímu soudu, nešel tam. Ukrýval se u babičky a nevycházel ven. Známí mu řekli, že násilníci ho stejně najdou, a proto se rozhodl z Ukrajiny odjet do ČR. Poté žil v ČR 10 měsíců nelegálně. O azyl žádá, aby si legalizoval pobyt v ČR. V písemném prohlášení dále uvedl, že by chtěl v budoucnu získat vysokoškolské vzdělání a že se obává o život svých příbuzných a svého bratra. Ve výše zmíněném pohovoru pak tyto skutečnosti zopakoval a konkretizoval. Na rozdíl od žádosti o udělení azylu však uvedl, že policii o pomoc nepožádal. S žádostí na pomoc se neobrátil ani na jiné státní orgány svojí vlasti, což odůvodnil tím, že neměl svědky.

Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2004, č. j. OAM-3184/VL-10-11-2004 žalovaný žádost stěžovatele o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvody stěžovatelovy žádosti o azyl byly problémy s neznámými osobami, které se ho výhrůzkami a násilím snažily přimět ke křivému svědectví, snaha o studium a legalizaci pobytu v ČR. Na základě tohoto dospěl žalovaný k názoru, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných.

Krajský soud se ve svém rozsudku ztotožnil se skutkovými i právními závěry žalovaného vyslovenými v žalobou napadeném správním rozhodnutí. Uvedl, že nezjistil žádné procesní pochybení a žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci ze samotné žádosti stěžovatele o udělení azylu a z podrobně provedeného pohovoru se stěžovatelem. Z hlediska stěžovatelem uplatněných důvodů se krajský soud ztotožnil s právním názorem žalovaného, že ani jeden ze stěžovatelem uváděných důvodů nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu uvedené v § 12 zákona o azylu.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. zák. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., neboť stěžovatel namítá, že žalovaný a posléze krajský soud nesprávně aplikovali ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není v něm logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro něj [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán. Námitka, že napadené rozhodnutí nebylo založeno na objektivním a určitém zjištění skutkového stavu, není důvodná. Žalovaný správní orgán řádně zjistil skutkový stav, zejména pak ze žádosti o azyl a z důkladně vedeného pohovoru se stěžovatelem zcela dostatečně zjistil důvody, pro které stěžovatel žádá o poskytnutí azylu. Tato stížní námitka je uvedena naprosto v obecné rovině, bez tvrzení o konkrétních pochybení správního orgánu. Nejvyšší správní soud tedy může pouze v obecné rovině konstatovat, že stěžovatel popsal důvody, proč žádá o azyl, podrobně v žádosti o udělení azylu. K těmto důvodům i jejich širšímu kontextu,

zejména k okolnostem, za kterých stěžovatel opustil zemi původu, a o jeho sociální situaci s ním pak správní orgán vedl dostatečně podrobný pohovor, při kterém stěžovateli kladl otázky směřující k podstatě věci a umožňující mu jeho žádost o azyl podrobněji specifikovat a zdůvodnit. Rovněž není důvodná námitka stěžovatele, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, vznesená opět pouze v obecné rovině. Rozhodnutí správního orgánu je nepochybně plně srozumitelné, jednoznačně popisuje zjištěný skutkový stav, přičemž vychází z provedených důkazů a obsahuje logicky postavené důvody, o které se opírá. Nejvyšší správní soud tedy nezjistil porušení žádného s ustanovení spr. ř. ani zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval stěžovatelovu námitkou opírající se o ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12 zákona azylu, stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli azyl udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Naplnění podmínek vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikován pod č. 244/2004 Sb. NSS; srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikováno pod č. 349/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se proto v souladu s touto konstantní judikaturou při hodnocení předmětné stížní námitky zaměřil na otázku, zda v tomto případě byly splněny podmínky pro aplikaci ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení azylu byly problémy s neznámými osobami, které se ho výhrůzkami a násilím snažily přimět ke krivému svědectví, snaha o studium a legalizaci pobytu v ČR. Ani jeden z těchto důvodů není (a to v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, oboje dostupné na www.nssoud.cz) podřaditelný pod důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Jiné důvody pak stěžovatel ani neuváděl. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že se stěžovatel ani nepokusil svoje problémy řešit pomocí státních orgánů své vlasti, neboť se na ně vůbec neobrátil kvůli tomu, že neměl svědky. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu pouhou nedůvěrou občana ve státní instituce nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, www.nssoud.cz). Z výše uvedených důvodů tedy žalovaný nepochybil, když zamítl žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem žalovaného a z důvodů výše uvedených neshledal žádnou souvislost mezi stěžovatelem citovanou „Příručkou k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků“ a jím uváděnými důvody pro udělení azylu.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému proto nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 in fine ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Advokátu stěžovatele, ustanovenému usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 10. 2005, č. j. 59 Az 207/2004 - 36, přiznal Nejvyšší správní soud odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti, a sice 2x 1000 Kč za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) (těmito úkony byly první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem, a doplnění kasační stížnosti ze dne 14. 11. 2005), ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), a na to navázaný paušál 2x 75 Kč podle § 13 odst. 3 AT.

Advokát stěžovatele požadoval přiznat odměnu za tři úkony právní služby (ustanovení advokáta včetně první porady s klientem, seznámení s věcí na soudě prostudováním spisu, doplnění kasační stížnosti), ovšem Nejvyšší správní soud shledal, že advokát poskytl toliko dva úkony právní služby – studium spisu na soudě totiž v jeho případě nelze subsumovat pod ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) AT, jak se zřejmě advokát domníval, a to ani cestou jeho užití podle § 11 odst. 3 AT, nýbrž je nutno je považovat za součást přípravy zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) AT; rozhodujícím rozdílem zde je, že advokát spis studoval za účelem seznámení se s věcí a přípravou zastoupení, a nikoli poté, co by ve věci již předtím činil určité úkony a spis studoval v pozdější fázi svého angažmá pro stěžovatele. Úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) AT [obdobně i úkon podle písm. a) téhož odstavce] v sobě totiž zásadně zahrnuje určitý provázaný soubor dílčích činností advokáta při převzetí případu a přípravě zastoupení, zejména pak takové činnosti jako úvodní pohovor se zastoupeným a seznámení se s případem, čítaje v to i studium relevantních podkladů, včetně těch, které jsou obsaženy v soudním spise. Jeho základní určující charakteristikou je účel (příprava zastoupení) a to, že se děje v úvodní fázi poskytování právní služby. Úkon podle § 11 odst. 1 písm. f) AT (který je zjevně vázán na trestní řízení), jakož i úkon v řízení občanskoprávním či v řízení podle s. ř. s., který by svou povahou a účelem byl úkonu podle § 11 odst. 1 písm. f) AT nejbližší, se bude od úkonu podle § 11 odst. 1 písm. a) či b) AT liší právě tím, že nepůjde o přípravu zastoupení jako takového, nýbrž zpravidla o rekapitulaci výsledků dosavadního řízení a přípravu na jeho další fázi, a že obvykle nebude poskytován v úvodní fázi zastoupení.

Advokát stěžovatele doložil, že od 1. 8. 2006 bude plátce daně z přidané hodnoty. Nejvyšší správní soud mu proto s ohledem na skutečnost, že rozsudek, v němž je jeho odměna a náhrada hotových výdajů určena, mu bude doručen až po tomto datu, přiznal též náhradu částky zaplacené na tuto daň (viz § 35 odst. 8, § 57 odst. 2 s. ř. s., § 23a zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zák. o advokacii“), tedy 408 Kč (19 % z částky 2150 Kč).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu